

Porušení zákona při nařízení dražebního jednání

Konkrétní porušení zákona při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby musí být v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 4790/2007, ze dne 18.11.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněného F. M., zastoupeného advokátem, proti povinné D. J., zastoupené advokátem, za účasti vydražitele A. G. s.r.o., zastoupeného advokátem, prodejem nemovitostí pro 10.900,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Pardubicích pod sp. zn. 16 Nc 13468/2004, o dovolání vydražitele proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 19. června 2007, č. j. 23 Co 429/2006 - 91, tak, že usnesení Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 19. června 2007, č. j. 23 Co 429/2006 - 91, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Shora označeným rozhodnutím krajský soud změnil usnesení soudní exekutorky, ze dne 29. 6. 2006, jímž byl vydražiteli A. G. s. r. o., udělen příklep na vydražené nemovitosti, zapsané u Katastrálního úřadu pro P. k., katastrálního pracoviště P., na listu vlastnictví pro obec H., katastrální území H. v Č., specifikované ve výroku, tak, že vydražiteli se příklep neuděluje, a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Odvolací soud dovodil, že byla-li v průběhu odvolacího řízení o přezkum usnesení o udělení příklepu vydražiteli exekuce k návrhu oprávněného usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 6. 4. 2007, č. j. 16 Nc 13468/2004 - 82 (které nabylo právní moci dne 23. 5. 2007), zastavena, „nemohou v ní být činěny další procesní kroky, které by vedly k realizaci nařízené exekuce“. Je totiž nesporné, že k zastavení exekuce podle § 55 exekučního řádu z důvodů uvedených v § 268 a § 290 o. s. ř. „lze přikročit“ v jakékoliv fázi probíhajícího exekučního řízení, a i když již byl vydražiteli udělen příklep, odpadla zastavením exekuce základní podmínka, tj. pravomocně nařízená exekuce. Dospěl proto k závěru, že za dané procesní situace nelze vydražiteli příklep udělit, byť § 336k odst. 3 o. s. ř. na takovou situaci nepamatuje.

Proti tomuto usnesení podal vydražitel dovolání z důvodu uvedeného v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. Namítá, že k zastavení exekuce nebyly dány předpoklady, protože „vyplacení pohledávky takovým důvodem není“, a že podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř. nelze exekuci zastavit, byl-li již vydražiteli udělen příklep; z tohoto dovozuje, že návrh na zastavení exekuce měl být soudem zamítnut. Navíc použití tohoto ustanovení je vyloučeno § 46 odst. 3 exekučního řádu, který je ve vztahu k občanskému soudnímu řádu předpisem speciálním. Přitom rozlišení zastavení exekuce a upuštění od jejího provedení má pro vydražitele zásadní význam, protože v prvním případě mu není usnesení podle § 55 odst. 3 exekučního řádu doručeno, a nemá proto možnost podat proti němu opravný prostředek. „Oproti tomu k upuštění od provedení exekuce by za současného stavu ani nemohlo dojít, neboť exekuce - dražba - byla již provedena a podle § 55 odst. 3 exekučního řádu uvedení v předešlý stav je v exekučním řízení vyloučeno“; nebyl by tak žádný důvod pro neudělení příklepu vydražiteli. Jestliže však již soud rozhodl o zastavení exekuce, mělo mu být toto usnesení doručeno, neboť má práva a povinnosti vztahující se k předmětu dražby, a zastavení exekuce do těchto jeho

práv podstatným způsobem zasahuje. Má tudíž za to, že vydražitel musí být účastníkem exekučního řízení i v části týkající se jeho zastavení, ač to z § 55 odst. 3 exekučního řádu nevyplývá, a že z tohoto důvodu nenabýlo usnesení o zastavení exekuce právní moci. Dále dovolatel namítá, že důvody k neudělení příklepu podle § 336k odst. 3 o. s. ř. jsou taxativní a že k nim nepatří uhrazení vymáhané pohledávky; tato skutečnost proto nemůže mít ve vztahu k dražbě žádné právní důsledky, neboť by to podstatným způsobem narušilo nově nabytá práva vydražitele, a ani zákon s ní žádné právní důsledky nespojuje. Navrhl, aby usnesení odvolacího soudu bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Dovolání, které je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e), odst. 2 o. s. ř. ve spojení s § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř., je důvodné, neboť odvolací soud vyložil a aplikoval § 336k odst. 3 o. s. ř. v poměrech projednávané věci v rozporu s ustálenou judikaturou a právní naukou (viz např. Výkon rozhodnutí v soudním řízení, JUDr. Kůrka, JUDr. Drápal, Linde, Praha 2004, str. 552), a z okolnosti, že exekuce byla pravomocně zastavena, vyvodil nesprávné důsledky.

Nesprávné právní posouzení věci, které dovolatel jako důvod dovolání [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.] uplatnil, může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle § 55 odst. 1 exekučního řádu exekutor nerozhoduje o zastavení exekuce podle ustanovení o zastavení výkonu rozhodnutí (§ 268 a 290 občanského soudního řádu). Podle odstavce 3 tohoto ustanovení rozhodnutí o zastavení exekuce se doručí těm, kterým se doručuje usnesení o nařízení exekuce. Podle § 36 odst. 1 exekučního řádu účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný.

Není tudíž správná námitka dovolatele, že „vydražitel musí být účastníkem exekučního řízení i v části týkající se jeho zastavení“, a že z tohoto důvodu nenabýlo usnesení o zastavení exekuce právní moci, neboť účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný.

Protože usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 6. 4. 2007, č. j. 16 Nc 13468/2004 - 82, byla exekuce nařízená usnesením tohoto soudu ze dne 21. 12. 2004, č. j. Nc 13468/2004 - 6, které nabýlo právní moci dne 23. 5. 2007, podle § 268 odst. 1 písm. c) o. s. ř. „zcela zastavena“ a bylo rozhodnuto o nákladech exekutorky a o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky, je toto rozhodnutí závazné (§ 159a odst. 1, § 167 odst. 2 o. s. ř.) jak pro účastníky řízení, tak i pro všechny orgány (§ 159a odst. 4 o. s. ř.). Z tohoto důvodu jsou námitky dovolatele, že pro zastavení exekuce nebyly dány předpoklady, zcela bezpředmětné, stejně jako námitka, že zaplacení vymáhané pohledávky povinnou bylo důvodem pro upuštění od provedení exekuce podle § 46 odst. 3 exekučního řádu. Navíc vydražitel v dovolání nesprávně uvádí, že exekuce byla v daném případě zastavena podle § 268 odst. 1 písm. g) o. s. ř., ačkoliv z citovaného usnesení soudu prvního stupně vyplývá, že byla zastavena podle § 268 odst. 1 písm. c) o. s. ř. z důvodu, že to navrhl oprávněný.

Podle § 336k odst. 1 o. s. ř. usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnili dražebního jednání. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ustanovení § 221 se nepoužije. Usnesení odvolacího soudu se doručí osobám uvedeným v odstavci 1. Bylo-li usnesení o příklepu změněno, nařídí soud prvního stupně nové dražební jednání.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu je nemožnost zúčastnit se dražby důvodem ke změně usnesení soudu prvního stupně o příklepu zejména tehdy, jestliže v důsledku nezákonného postupu soudu byl vyloučen z účasti na dražbě dražitel (nikoliv povinný, který dražitelem být nemůže). Při nařízení dražebního jednání soud poruší zákon například tehdy, jestliže vydal dražební vyhlášku, ačkoliv usnesení o ceně (§ 336a odst. 1 o. s. ř.) dosud nenabýlo právní moci, jestliže dražební vyhláška neobsahovala všechny stanovené výroky, popřípadě některý z výroků byl v ní uveden v rozporu se zákonem, což vedlo (mohlo vést) k tomu, že účastník neuplatnil do zahájení dražebního jednání svá práva. Při provedení dražby je zákon porušen například tím, že soud neumožnil dražit všem oprávněným dražitelům, jestliže neudělil příklep dražiteli, jehož předkupní právo bylo prokázáno a který učinil stejné nejvyšší podání jako vydražitel, jestliže soud neumožnil přítomným při dražbě podat námitky proti příklepu, jestliže soud neodročil jednání, ačkoliv tak učinit měl, neboť nebyly splněny podmínky k provedení dražby. Konkrétní porušení zákona při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby musí být navíc v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli (k příklepu by nedošlo, pokud by se soud takových porušení v dané věci vyvaroval). K tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2345/2005.

Z uvedeného vyplývá, že zákonným důvodem podle § 336k odst. 3 o. s. ř. pro změnu usnesení o příklepu tak, že se příklep neuděluje, není okolnost, že exekuce byla pravomocně zastavena. Již z tohoto důvodu není rozhodnutí odvolacího soudu správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. byl naplněn.

Řízení o výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti je rozděleno do několika relativně samostatných fází (1/ nařízení výkonu rozhodnutí, 2/ určení ceny nemovitosti a jejího příslušenství, ceny závad a práv s nemovitostí spojených, určení závad, které prodejem v dražbě nezaniknou, a určení výsledné ceny, 3/ vydání dražební vyhlášky, 4/ prodej nemovitosti v dražbě, 5/ rozvrh rozdělované podstaty), v nichž se řeší vymezený okruh otázek, přičemž pravomocné rozhodnutí, jímž je ukončen určitý úsek, je předpokladem pro další pokračování v řízení a současně vylučuje možnost v další fázi znovu řešit otázky, o kterých již bylo rozhodnuto (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 5. 2007, sp. zn. 20 Cdo 2006/2006, usnesení ze dne 10. 1. 2008, sp. zn. 20 Cdo 2769/2006, ze dne 29. 1. 2009, sp. zn. 20 Cdo 901/2008). Přitom není vyloučeno, aby se po zaplacení dluhu sám oprávněný postaral o ukončení provádění výkonu; musí však podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písm. c) o. s. ř. (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 5. 2006, sp. zn. 20 Cdo 2347/2005).

Podle § 103 o. s. ř. soud kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Podle § 104 odst. 1, věty první, o. s. ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví.

Jestliže v projednávané věci byla exekuce usnesením Okresního soudu v Pardubicích ze dne 6. 4. 2007, č. j. 16 Nc 13468/2004 - 82, nařízená usnesením tohoto soudu ze dne 21. 12. 2004, č. j. Nc 13468/2004 - 6, pravomocně zastavena jako celek, k řízení o odvolání povinné proti usnesení soudní exekutorky ze dne 29. 6. 2006, jímž byl vydražiteli A. G., s. r. o., udělen příklep na vydražené nemovitosti, již nejsou podmínky; pokud odvolací soud o odvolání povinné, podanému proti usnesení o udělení příklepu, rozhodl, (navíc aniž by respektoval zákonné předpoklady uvedené v § 336k odst. 3 o. s. ř. - viz výše), postupoval v rozporu s § 103, § 104 odst. 1 a § 254 odst. 1 o. s. ř.

Nejvyšší soud proto usnesení odvolacího soudu podle § 243b odst. 2, části věty za středníkem, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušení řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)